

FUNGUS

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE NEDERLANDSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

TIJDELIJK REDACTEUR: Dr A. F. M. REIJNDERS, KAPELWEG 140, AMERSFOORT

HET BESTUUR DER NED. MYCOLOGISCHE VERENIGING

G. D. SWANENBURG DE VEYE, *Voorzitter*, Nassauplein 5, Alkmaar.

Dr A. F. M. REIJNDERS, *Onder-voorzitter*, Kapelweg 140, Amersfoort.

Mej. J. P. S. SMIT, *Secretaresse*, Reynier Vinkeleskade 26, Amsterdam-Z.

G. L. VAN EYNDHOVEN, *Penningmeester*, Eindhovenstraat 36, Haarlem. Postrekening 90902 op naam van: Penningmeester N. M. V.

Prof. Dr O. F. UFFELIE, *Bibliothecaris*, Prof. Ritzema Boslaan 38, Utrecht.

De *contributie* der Vereniging, incl. een abonnement op *Fungus*, bedraagt f 6.50. voor huisgenootleden f 2.50

De *Mededelingen* moeten afzonderlijk worden gecontributioneerd.

REDE VAN DE VOORZITTER TER GELEGENHEID VAN DE OPENING DER TENTOONSTELLING

Mijnheer de Burgemeester, dames en heren leden van het ere-comité, leden van de Ned. Mycol. Ver., genodigden en overige belangstellenden

Het is mij als voorzitter der N.M.V. een voorrecht en een genoegen tegelijkertijd U allen hier namens het Bestuur hartelijk welkom te mogen heten. Wij waarderen het in hoge mate, dat Gij ter gelegenheid van de opening onzer tentoonstelling door Uw aanwezigheid op deze ochtend van Uw belangstelling in onze Vereniging en in haar werk doet blijken en stellen het in 't bijzonder op hoge prijs, dat U, Mijnheer de Burgemeester, nu de Commissaris der Koningin verhinderd is, op ons verzoek spontaan hebt toegezegd deze jubileumtentoonstelling officieel te willen openen. Reeds bij voorbaat betuigen wij U daarvoor onze welgemeende dank.

Het zij mij echter vergund, hier eerst een enkel woord te mogen spreken. Niet om U te vervelen met een uitvoerig historisch overzicht betreffende het wel en wee der jubilerende vereniging. Maar om op deze plaats, nu wij haar 40-jarig bestaan herdenken, een ogenblik in gedachten terug te gaan naar haar prille jeugd en naar enkele van haar geestelijke steunpilaren uit die tijd. Want aan die eerste jaren zijn onverbrekkelijk de namen verbonden van enige personen, aan wie vele van ons en ook de Vereniging als zodanig mooie en dankbare herinneringen bewaren. Naar mijn mening verdienen zij thans een ogenblik te worden herdacht als de bouwmeesters onzer vereniging, als de verzorgers van haar stoffelijk en geestelijk welzijn en als de grondleggers van haar wetenschappelijk- en populair-mycologische inventaris.

Het was na een advertentie in het Haarlems Dagblad van 1 Juni 1908, dat getracht werd door middel van een circulaire alle beoefenaars en liefhebbers van de mycologie in ons land te bereiken en hen tot samenwerking en tot

stichting van een mycologische vereniging op te wekken. Als vertegenwoordiger ener voorlopige commissie trad de heer Joh. Ruys op, aan wiens geestdrift en voortvarendheid, gepaard aan een grote liefde voor paddestoelen, het initiatief tot het ontwerp en een begin van uitvoering der bouwplannen voornamelijk te danken was. Na zijn voorbereidend werk vond op 17 October 1908 in Teyler's stichting te Haarlem de oprichtingsvergadering plaats, waarin Dr Greshoff, die eveneens een belangrijk aandeel in genoemde plannen had, uitvoerig uiteenzette, dat een vereniging, die zich ten doel stelde de kennis op mycologisch gebied te verspreiden en te vermeerderen, in ons land zeker reden van bestaan had. Met een 30-tal leden, een aantal, dat zich in de loop der jaren helaas nooit meer dan vertienvoudigen kon, werd toen in dat oude gebouw aan het Spaarne de grondslag van de Ned. Mycol. Vereniging gelegd.

Mag ik U even het eerste Bestuur voorstellen? Voorzitter en onder-voorzitter waren - hoe kan het anders - de heren Ruys en Greshoff (deze laatste overleed reeds het volgend jaar en werd door Dr Goedhart opgevolgd), als secretaresse trad op Mej. Dr Joh^a Westerdijk, het penningmeesterschap was in handen van Prof. Verschaaffelt en als archivaris fungeerde de heer E. Heimans. Van hen, die de jonge vereniging op haar eerste schreden hebben geleid, is alleen de toenmalige secretaresse, die 4 jaar in functie bleef, nog in leven en het spijt mij dan ook oprecht dat Prof. Westerdijk, een der Bestuurderen uit die tijd en ons steeds als lid trouw gebleven, door verblijf in het buitenland verhinderd is in ons midden aanwezig te zijn.

Het is niet mijn bedoeling al degenen, die onze Vereniging in de moeilijke kinderjaren en later tot steun zijn geweest en tot haar groei en bloei hebben bijgedragen, hier met naam en toenaam te vermelden. Zonder anderen daarmee te kort te willen doen, meen ik echter voor enkele van hen, aan wie de Vereniging toch wel zeer veel te danken heeft gehad, een uitzondering te moeten maken. In de eerste plaats moge dat zijn voor Dr Meulenhoff, die in 1914 de heer Heimans als bibliothecaris en in 1919 de heer Ruys als voorzitter opvolgde en tot 1933, dus bijna 20 jaar onafgebroken zitting in het Bestuur heeft gehad. Door grote gaven op wetenschappelijk gebied, een voor die tijd uitgebreide mycologische kennis, een buitengewone belesenheid wat de vakliteratuur betreft en een door gezonde critiek meestal juiste kijk op de zaken, bleek hij al spoedig de rechte man op de rechte plaats te zijn, die, mede door grote werkkraft en bezieling, de Vereniging in belangrijke mate tot ontwikkeling bracht en haar op overtuigende wijze in wetenschappelijke richting wist te stuwen. Velen is hij een lichtend voorbeeld geweest en ik geloof te mogen zeggen, dat zijn aftreden als bestuurslid in 1933 en zijn overlijden 3 jaar later een der grootste verliezen voor de N.M. V. is geweest, die zij ooit geleden heeft. Maar zijn arbeid, die als basis van het wetenschappelijke verenigingswerk beschouwd kan worden, is in zijn geest door vele jongeren voortgezet en heeft vruchten gedragen.

Daarnaast wil ik enkele woorden wijden aan Mej. Cath^a Cool, die niet zozeer als bestuurslid, zij was slechts 2 jaar penningmeesteresse, dan wel in een belangrijke nevenfunctie gedurende 14 jaar nauw met de vereniging en haar belangen verbonden was. In 1914 nam zij namelijk na het vertrek van de heer van der Lek uit Leiden diens werkzaamheden als conservator over. De aard van haar arbeid aan het Rijksherbarium, het punt, waar alle mogelijke

vondsten van paddenstoelen uit het gehele land ter determinatie en conservering naar toe stroomden en het contact, dat zij op die manier - mede door het houden van talloze tentoonstellingen, excursies en lezingen - met zeer vele paddenstoelenliefhebbers kreeg, stelden haar in staat in brede kringen belangstelling voor en waardering van paddenstoelen op te wekken en een waardevolle en vruchtbare propaganda voor de Vereniging te maken. De opmerkelijke toename van het aantal leden in de jaren 1915 tot 1921, nl. met ruim 200 - waaraan de crisis van 1922 en de in die tijd vallende contributieverhoging van 3 tot 5 gulden een eind maakten - is wel voornamelijk aan haar te danken geweest. Haar naam zal in de annalen der N.M.V. steeds met ere vermeld blijven.

In de afgelopen 40 jaar werden de 5 bestuursfuncties door 25 verschillende personen bekleed. Vijf van hen, de heren Vuyck, van der Lek, Meulemeester, Schweers en Schoevers - deze laatste, die in 1933 Dr Meulenhoff als voorzitter opvolgde en na bekwame leiding, o.a. in de moeilijke oorlogsjaren, in 1946 door een ongeval op tragische wijze om het leven kwam, moge hier speciaal even herdacht worden - hebben zich langer dan 10 jaar op hun post verdienstelijk gemaakt; één heeft dat zelfs gedurende twee van dergelijke perioden gedaan. U zult er zeker mee instemmen, dat ik Dr Van der Lek, die 30 jaar aaneen, dus $\frac{3}{4}$ gedeelte van het aantal jaren, dat de Vereniging thans telt, als bestuurslid zijn beste krachten aan haar gegeven heeft, hier op dit ogenblik even in het zonnetje zet en hem dank zeg voor het vele, dat hij in al die tijd door kennis van zaken en niet te vergeten door zijn waardevolle pennevruchten voor de Vereniging heeft gedaan.

In de hulde aan dit drietal, dat in ons land belangrijk mycologisch pionierswerk, zowel in wetenschappelijke als in meer populaire zin, heeft verricht, wil ik verder allen, niet met name genoemd, betrekken, die in deze 40 jaar de mycologie in het algemeen en de Vereniging in het bijzonder grote diensten hebben bewezen.

De moeilijkheden van hen, die in de eerste jaren na verschillende meer of minder geslaagde individuele pogingen in onderlinge samenwerking tot een meer wetenschappelijke bestudering van de paddenstoelenflora in ons land trachtten te komen, waren vele. Uiteraard was de theoretische en de praktische kennis der leden nog gering en het aantal ernstige beoefenaars der mycologie zeer beperkt. Betrouwbare literatuur en goede afbeeldingen bleken schaars en moeilijk te krijgen, terwijl er nog vrijwel geen contact bestond met buitenlandse deskundigen. Zo vond men dus de te bewandelen weg in dit uitgestrekte oord nog vrijwel zonder wijzers of gidzen en het pleit zeker voor de werklust, de ijver en het doorzettingsvermogen der onderzoekers, die voorlopig slechts in deze eigenschappen een vergoeding voor hun tekort aan kennis en hulpmiddelen moesten vinden, dat de paddenstoelenstudie in ons land toch al spoedig resultaten opleverde. De in velerlei opzichten nog geheel in sluiers gehulde zwammenwereld bleek daarvoor trouwens een dankbaar terrein te zijn.

Met het aantal dergenen, die zich in de mycologie gingen verdiepen, met een intensivering van de veldstudie en een verfijning van het onderzoek in werkkamer en laboratorium, waarbij een toenemend en dankbaar gebruik van microscoop en chemische hulpmiddelen ter nadere specialisering werd gemaakt, nam het aantal belangrijke waarnemingen en gegevens voortdurend toe. Tal van voor ons land nog onbekende soorten hogere en lagere zwammen werden

gevonden, nauwkeurig beschreven en afgebeeld en zorgvuldig geconserveerd; vele andere, die nog niet of foutief op naam gebracht waren, konden, mede met behulp van verschillende vaktijdschriften, boek- en plaatwerken, monographiën en andere publicaties, waarmede de Verenigingsbibliotheek verrijkt werd, met zekerheid gedetermineerd worden. Kennis en inzicht breidden zich uit en het peil van de mycologie als wetenschap in ons land steeg in belangrijke mate.

Naast deze vlucht der wetenschappelijke mycologie kon in de loop der jaren, voornamelijk als gevolg van het houden van tentoonstellingen, excursies en lezingen, door het uitgeven van een eigen tijdschrift en het verspreiden van populaire werkjes op dit gebied een sterke toename geconstateerd worden van hen, die zich meer uit liefhebberij met paddenstoelen bezig hielden. Wien het dus niet te doen was om een diepgaande bestudering van mycologische vraagstukken en problemen, maar, behalve om de bevrediging van hun meer algemene belangstelling voor deze interessante vertegenwoordigers van het plantenrijk, hoofdzakelijk om de vreugde en de ontspanning, die te vinden zijn in het aanschouwen en genieten van de vergankelijke schoonheid, de overweldigende vormen- en kleurenrijkdom der paddenstoelen en in het beleven van de bonte pracht der bossen en velden in najaarskleed, waarin zij een onmisbaar sieraad vormen.

Zo hebben in de loop der jaren tal van leden hard gewerkt en veel gedaan, om het in de Statuten der Vereniging gestelde doel: de bevordering der kennis, de waardering en het gebruik van hogere en lagere zwammen, te helpen bereiken. Het was wijlen Dr Meulenhoff, die destijds al wees op het grote nut van tentoonstellingen en van de daar gegeven toelichting, om tot de verwezenlijking van dit doel bij te dragen. Tot nu toe zijn er door de Ned. Mycol. Vereniging 16 gehouden; de eerste vond reeds twee jaar na de oprichting te Amsterdam plaats en thans staat de 17e, na een door omstandigheden tentoonstellingloos tijdperk van 11 jaar, wederom te Amsterdam, ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan der Vereniging, op het punt om geopend te worden.

Of zij, zo niet in alle, dan toch in velerlei opzicht zal slagen, moet nog worden afgewacht, maar wij hopen het van harte. Velen hebben aan het tot stand komen medegewerkt, zeer groot is de van alle kanten ondervonden hulp en toewijding geweest aan al deze helpers in en buiten de Vereniging zal het niet liggen, wanneer de resultaten minder bevredigend mochten zijn.

In het bijzonder wil ik hartelijk dank betuigen aan de Gemeente Amsterdam, afdeling Publieke Werken, aan de directeur van Artis, Dr Sunier, aan het Prov. Waterleidingbedrijf van Noord-Holland en aan het Staatsbosbeheer en niet te vergeten aan de leden van de tentoonstellingscommissie, die al zo vroeg met de voorbereidingen begonnen zijn, tijd noch moeite hebben gespaard en bergen werk hebben verzet. Verder aan allen, die hun groter of kleiner steentje bijdroegen, waarbij hun de verzekering kan worden gegeven, dat zij alles hebben gedaan, om onze Vereniging met deze jubileum-tentoonstelling waardig voor de dag te laten komen.

Laat ik mogen besluiten met een kleine variant op hetgeen ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der N.M.V. in ons tijdschrift „Fungus” geschreven werd: wie met mij de vraag of de Mycologische Vereniging haar bestaansrecht heeft bewezen met „ja” beantwoordt, moge daarin de opgewektheid vinden, met moed en volharding de volgende 10 jaren, die haar van het gouden jubileum scheidend, tegemoet te gaan.

VERSLAG VAN DE JUBILEUMTENTOONSTELLING DER NED. MYCOL. VER., TER
GELEGENHEID VAN HAAR 40-JARIG BESTAAN, GEHOUDEN OP 16, 17 EN 18
OCTOBER IN ARTIS TE AMSTERDAM

De tentoonstellingen zijn altijd een sprekende manifestatie van de werkzaamheid der Nederl. Myc. Ver. geweest, zo niet de allerindrukwekkendste. Dank zij een geperfectioneerde tentoonstellingstechniek zijn zij altijd goed geslaagd, hoewel ze in financieel opzicht lang niet steeds een succes opleverden. En waar de vereniging al een zestiental van dergelijke tentoonstellingen organiseerde, kon het in vele opzichten geen groot waagstuk heten, na de oorlog, na een onderbreking dus van deze welhaast traditioneel geworden uitingen, gedurende 11 jaren, weer eens met een tentoonstelling voor de dag te willen komen. Geen groot waagstuk enerzijds wegens de nog aanwezige indrukken van vorige uitingen op dit gebied, een dubieuze onderneming toch wel anderzijds door het niet voldoende kunnen overzien van verscheidene factoren, die na de oorlog wel eens anders konden zijn dan bij vroegere dergelijke gelegenheden. Om maar eens wat te noemen: Zou de belangstelling wel groot genoeg zijn om de stellig te verwachten grote financiële opofferingen goed te maken, zou de medewerking van al diegenen, wier hulp noodzakelijk zou zijn om tot een goed resultaat te komen, wel groot genoeg zijn? Wie enkele der talloze vergaderingen van de tentoonstellingscommissie, bestaande uit de heer F. Kleyn, voorzitter, mej. J. P. S. Smit secretaresse en verder de leden E. Agsteribbe, J. van Dijk, W. van Dijk, G. L. van Eyndhoven, Dr F. A. Menalda en mevrouw J. Schutte-Appeldoorn, heeft bijgewoond, weet hoeveel overleg nodig is geweest om aan alle bezwaren en moeilijkheden het hoofd te bieden, weet, hoezeer al het berekenbare nauwkeurig werd nagegaan, hoezeer het vooral de vindingrijkheid van de voorzitter der commissie geweest is, waardoor deze tentoonstelling mogelijk geweest is, weet, hoewel er gewerkt is door alle leden om dit resultaat te bereiken. Zo werd een ere-comité in 't leven geroepen, Dr J. E. baron de Vos van Steenwijk, Commissaris van de Koningin in Noord-Holland was zo welwillend het ere-voorzitterschap der tentoonstelling te aanvaarden. Er werd een waarborgfonds gesticht, onderhandelingen werden gevoerd met de directeur van Artis Dr A. L. J. Sunier en het is vooral wegens de hooggewaarde medewerking van laatstgenoemden, dat deze tentoonstelling mogelijk is geweest. Vele instanties werden aangeschreven en hun werd verzocht inzendingen te willen sturen, een uitgebreide propaganda werd gevoerd in de vereniging, in de pers, met behulp van affiches en zelfs door de radio om de aandacht op deze tentoonstelling te vestigen. Het was dan ook volkomen terecht, dat de voorzitter der Ned. Myc. Ver. tijdens een daartoe belegde bijeenkomst na afloop van de tentoonstelling, nog eens de dankbaarheid van de vereniging uitsprak aan deze tentoonstellingscommissie en haar hulde bracht voor het bereikte resultaat. Want inderdaad, dit heeft de verwachtingen verre overtroffen, eigenlijk in alle opzichten.

De tentoonstellingsruimte werd herschapen tot een aesthetisch volkomen bevredigend geheel. Het ligt voor de hand, dat hiermee niet weinig kosten gespaard gingen en dat het bovendien heel veel werk vereiste om een lege en donkere zaal om te toveren tot een licht en kleurig herfstfeest. Voor de aan

kleding van de zaal alleen al werd de medewerking verkregen van Natura Artis Magistra, de Hortus Botanicus te Amsterdam, van Pinetum Blijdenstein te Hilversum, van het Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland, van de gemeente A'dam, van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten en van de heren H. Th. 's Jacob en E. Kortenoever.

Wat de vaste inzendingen betreft, deze werden lang te voren toegezegd en dat is wel nodig ook, want er blijft altijd de kans bestaan op een dergelijke armoede aan levend mycologisch materiaal, dat tenslotte de vaste inzendingen wel eens de pièce de résistance zouden kunnen worden. Bovendien vervullen zij, die ook welhaast een traditionele aanvulling van het geheel geworden zijn, een bijzondere taak, waar zij het publiek wijzen op allerlei andere zijden van de mycologische studie, dan de zuiver systematische. Ik geloof, dat wij hier in Nederland de beste traditie hebben wat de aesthetische aankleding en vooral wat de aanwezigheid dezer talrijke vaste inzendingen betreft en ik zou hiermee de woorden in verband willen brengen van onze Belgische collega, de heer L. Imler, waar hij tijdens een gemeenschappelijke maaltijd deze tentoonstelling om haar *veelzijdigheid* roemde. Wanneer ik dit citeer, meen ik goed te doen, erop te wijzen, dat hieruit zeker niet mag worden afgeleid, dat onze tentoonstellingen in elk opzicht de buitenlandse overtreffen.

Het is niet doenlijk alle vaste inzendingen hier uitvoerig te bespreken. Het Centraal bureau voor Schimmelcultures te Baarn had weer gezorgd voor een collectie prachtige cultures in kolven, petrischalen en reageerbuizen, welke begrijpelijkerwijze zeer de aandacht trok, vooral die van de penicilline leverende *Penicillium notatum*. Materiaal betreffende de studie der plantenziekten werd ingezonden door het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur te Baarn (iepziekte), door de Nederlandse Heidemaatschappij (honingzwam etc.) en door de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen (Roest- en Brandzwammen, etc.).

De Champignonkwekerij „de Wingerd' ' te Wassenaar toonde een champignonbed; een uitvoerige inzending van het laboratorium voor champignon-onderzoek te Houthem had eveneens betrekking op de champignon-cultuur, inzonderheid op de plagen, die deze cultuur bedreigen. En nu we toch over champignons bezig zijn, memoreer ik meteen maar de paddestoelenkeuken, verzorgd door de Amsterdamse huishoudschool onder leiding van mevr. J. Schutte-Appeldoorn, welke ditmaal uitsluitend champignons te genieten gaf (de betreffelijke armoe van het seizoen stond niet toe, dat er voldoende andere eetbare soorten werden aangevoerd), zeer tot genoegen van het publiek evenwel, dat met eenstemmigheid de voortreffelijke gerechten van deze bij uitstek bevoegde instantie prees. Jammer, dat Zondagmiddag de keuken haar werkzaamheid stop moest zetten, juist toen de toeloop het grootst werd. Ook de Nederlandse champignoncultuur bleek waarschijnlijk niet voldoende materiaal te kunnen leveren om deze spontane honger te kunnen stillen. De sporenvalapparaten van Ir A. C. S. Schweers bleken weer de belangstelling in hoge mate te trekken, hoewel de sporulerende objecten hier af en toe verstek lieten gaan en er, naar ik meen, enige onwetenschappelijke listen te baat genomen werden om de illusie voor het publiek maar te handhaven. Ir Schweers stelde verder nog een veentje samen, waar verschillende Sphagnum-beminnende soorten in hun natuurlijke omgeving werden getoond. De collectie aardsterren

De Heer Kleyn, voorzitter van de tentoonstellingscommissie demonstreert, en men luistert met gespannen aandacht.

van de heer G. L. van Eynhoven gaf een volledig beeld van de tot dusver gevonden Nederlandse soorten.

Ook op het gebied der illustratie was veel voortreffelijks aanwezig. De vereniging had zelf enkele van de meest representatieve werken uit haar waardevolle bibliotheek ingezonden, we zagen o.a. enkele delen van het onvolprezen werk van Boudier. Vlak bij de ingang der tentoonstellingszaal bevond zich een verlichte kast, in welker voorwand een deel der gekleurde diapositieven van de vereniging als transparanten was gevat. Onder de schilderijen en aquarellen noemen we die van Mej. S. de Lint, den Haag, van mevrouw L. W. Huysman-Stroeve, Doetinchem en van de heer A. Middelhoek, Enschede, allen bekende leden der vereniging. Zo zien we, dat dit illustratiemateriaal op zichzelf reeds een kleine tentoonstelling vormde. De Nederlandse Spaarkas was er weer met haar paddenstoelenspel.

De rest der inzendingen betrof dan hoofdzakelijk of levende hogere planten (vruchtdragende) ter inrichting van de tafels met verse zwammen of ter versiering en aankleding van het geheel, of het betrof de eigenlijke levende hogere zwammen zelf, welke laatste toch altijd in de eerste plaats de objecten bij uitnemendheid van alle manifestaties der Ned. Myc. Ver. behoren te blijven. Aangezien ik hen, die bijgedragen hebben tot verfraaiing van het interieur, waarin de paddenstoelen een hun passende plaats kregen, reeds gememoreerd heb, wil ik deze inzendende instanties en personen niet nogmaals noemen; echter

hoort in deze rubriek ook thuis het geënceneerde geheel, opgezet door de afdeling Apeldoorn der Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, voorstellende de kringloop van de flora en fauna in het bos, met vele dieren tegen een geschilderde achtergrond en met verschillende paddenstoelen op de voorgrond.

Maar laten we tot de paddenstoelen zelf komen. 1948 is stellig geen rijk jaar geweest. Eind September en begin October hadden we een langdurige periode van droogte, wel is waar gevolgd door enige regens, maar daarop volgden enige zeer koude dagen met strenge nachtvorsten. Gelukkig ging het in de laatste week vóór de tentoonstelling weer wat regenen, maar het was toch de vraag, of dit nog voldoende zou zijn. Dat niettegenstaande deze zeer ongunstige factoren toch nog een redelijk aantal soorten aanwezig was, is de niet geringe verdienste der vele inzenders, waarvan sommigen zich zeer grote moeite getroost hebben, om de schaarse zwammen van allerlei bijzondere plekjes aan te brengen. Het zal onmogelijk zijn alle inzenders van vers materiaal te noemen. Er zullen wel aan onze aandacht en aan die van hen, die ons bij stonden met het verzamelen van feiten aangaande de tentoonstelling, ontsnapt zijn. Op gevaar af enkele onbillijkheden te begaan willen we echter toch een groot aantal inzenders hier (op alfabetische volgorde) noemen, daar we menen in deze vorm uiting te kunnen geven aan de dankbaarheid van het bestuur en de tentoonstellingscommissie voor deze grootscheepse medewerking. Het waren dan C. M. H. Agsteribbe, E. J. A. Boellaard, J. Daams, M. J. van Erp Taalman Kip, J. E. H. Ferguson, Jhr. A. v. Foreest, Prof. Dr P. Formijne, Mevr. A. Hoogcarspel-Folkersma, H. S. C. Huysman, C. A. W. Jeekel, H. Kleyn, Koops, Kossen, T. O. van Kregten, Mevr. A. Lenaarts-de Vries, S. de Lint, R. A. Maas Geesteranus, Dr F. A. Menalda, H. T. van der Meulen, M. G. J. Meyer, E. T. Nannenga, Perdeck, W. J. Reuvecamp, W. J. Reijnders, Ir A. C. S. Schweers, W. Smith, W. F. Smits Jr, Mevr. van Soeren-van Leeuwen, mevr. C. Stehouwer-Weyerse, G. D. Swanenburg de Veye, G. A. de Vries, Dr L. S. Wildervanck. Ook hadden we enkele zeer bijzondere soorten te danken aan de Belgische mycologen, die deze tentoonstelling met hun bezoek vereerden, mevr. en mijnheer Tuymans uit Turnhout, mej. Bruylants en de heer L. Imler uit Antwerpen. En zo zijn het dan deze medewerking en samenwerking geweest, die deze tentoonstelling tot een succes maakten, die de conclusie wettigen, dat de vereniging weer geheel uit de oorlogslethargie is ontwaakt.

Bij verhindering van de Commissaris der Koningin in Noord-Holland werd Mr A. J. d'Ailly, burgemeester van Amsterdam en voorzitter van het ere-comité, bereid gevonden de tentoonstelling te openen, hetgeen geschiedde op Zaterdagochtend 16 October. De rede, die de voorzitter bij deze gelegenheid uitsprak, vindt U in ditzelfde nummer van Fungus afgedrukt. Na de voorzitter spraken nog Dr J. van Burkom, bij onstentenis van de heer Nijkamp, namens de Nederlandse Natuurhistorische Vereniging en Dr A. C. J. Sunier, directeur van Artis, waarna de heer Mr A. J. d'Ailly de opening met enige toepasselijke woorden verrichtte. De vereniging acht het een grote eer, dat de heer d'Ailly zijn waardering voor en belangstelling in dit onderwerp toonde door lid te willen worden.

Reeds op de eerste dag stelde het bezoek niet teleur, maar niemand kon voorzien, dat het in 't bijzonder op Zondagmiddag zo groot zou worden, dat het de organisatoren in verlegenheid bracht. Immers op deze Zondag zouden meer

Hoe serieus werd er gewerkt! De voorzitter en secretaresse tellen hier blijkbaar het aantal sporen van de Reuzenbovist ($\pm 2.000.000.000.000$)

dan 2000 personen de tentoonstelling bezoeken. De propaganda had dus goed gewerkt en ter bestrijding van de kosten was dit onverwachte resultaat zeer welkom. Het was echter hoogst betreurenswaardig, dat de tentoonstellingsruimte de stroom van bezoekers niet kon verwerken, wat aanleiding gaf tot veel en over 't algemeen gerechtvaardigde ontevredenheid bij het publiek, dat zelfs op bepaalde ogenblikken in de regen in een lange queue voor het gebouw stond. De zaal was te klein, vooral de lengte van de tafels, waarop de geëxposeerde voorwerpen lagen, was onvoldoende. Om de tentoonstelling maar wat te ontlasten, werden causerieën gehouden in de ruimte van het restaurant aan de andere kant van de tentoonstellingszaal, maar dit was nog verre van voldoende. Het bezoek van Amsterdamse schoolkinderen in klasseverband op

Maandag heeft behoudens uitzonderingen niet aan de verwachtingen beantwoord; over 't algemeen was de jeugd te jong, maar ook was de belangstelling van te voren niet voldoende gewekt door inleidingen van de betreffende leerkrachten. Het was voor de toen schaars aanwezige leden der commissie enz. ondoenlijk alle klassen van voorlichting te dienen.

Nog steeds zijn de uitgestalde paddenstoelen zelf niet aan de beurt geweest, maar wij zouden een dergelijke tentoonstelling onmogelijk kunnen verslaan, zonder ook aan de aard van het aanwezige verse materiaal enige aandacht te besteden. Zoals boven reeds werd opgemerkt, was midden October allerminst rijk aan zwammen, zo zelfs, dat een week voor de tentoonstelling ernstig gevreesd werd voor 't welslagen van dit gedeelte. Waar wij echter 342 soorten konden noteren, niet meegerekend de gedroogde exemplaren der vaste inzendingen, is dit alles nogal meegevallen. Boven werd al uiteengezet, dat dit resultaat alleen bereikt kon worden door de ijver van vele zoekers, die de hun bekende plekjes naspeurden. Het hoeft geen betoog, hoe plezierig het is voor de organisatoren bij dergelijke gelegenheden op deze medewerking te kunnen rekenen.

Sommige geslachten waren zelfs zeer goed vertegenwoordigd. Wij noemen hier *Tricholoma* (26 soorten), *Omphalia* (7), *Pluteus* (6), *Hypholoma* (*sensu stricto*, 6), *Boletus* (17), *Lactarius* (19), *Hydnum* (\pm 7), *Lycoperdon* (8). Daartegenover stond wel een groot tekort bij andere genera, waarbij gedeeltelijk de herkenningsoeuvelingen der soorten stellig een grote rol speelde. *Marasmius* (4), *Pleurotus* (3), *Entoloma* (1), *Naucoria* (1), *Psalliota* (db 3), *Inocybe* (5), *Coprinus* (2) waren stellig zeer onvoldoende vertegenwoordigd. Het valt zeker als een tekort der tentoonstelling te beschouwen, dat van de volgende genera of sub-genera vrijwel niets aanwezig was, althans niet gedetermineerd en ingevoegd in het systeem: *Nolanea* (o), *Conocybe* (o), *Galerina* (1), *Deconica* (o), *Panaeolus* (o), *Psathyrella* en *Psathyra* (o). Nu betreft het hier deels kleingoed, dat gemakkelijker over 't hoofd gezien wordt, bovendien moeilijker te bewaren is en waarvan de determinatie op macroscopische kenmerken zeer moeilijk, zo niet vaak onmogelijk is. Dit neemt niet weg, dat dit toch ook paddenstoelen zijn, die in een zo volledig mogelijk overzicht, dat de tentoonstelling nastreeft, thuisbehoren; als showstukken voor het grote publiek hebben zij geen waarde, maar menig meer ingewijde zal er wel eens kennis mee willen maken. Bovendien behoren deze soorten tegenwoordig veelal, mits we maar het microscoop gebruiken, tot de best determineerbare. Het komt mij voor, dat bij een volgende tentoonstelling ook hier wat meer aandacht aan besteed moet worden.

Er waren enkele zeer zeldzame soorten. Ze volgen hier met een aantal soorten, die niet alledaags zijn. Natuurlijk is zo'n selectie min of meer subjectief en 't is heel wel mogelijk, dat anderen aanwezige soorten, die hun opgevallen zijn, hier genoemd zouden willen zien. De publicatie van een volledige lijst zou echter in dit toch reeds uit de aard der zaak uitvoerige verslag te veel plaatsruimte vergen. Wij noemen: *Limacella lenticularis*, *Pluteus pellitus*, *nanus*, *nanus* var. *lutescens* (zie Lange, Flora), *salicinus*, *leoninus*, *Flammula Henningsii*, *Rozites* (*Pholiota*) *caperata*, *Hebeloma anthracophilum*, *Ripartites tricholoma*, *Inocybe calospora*, *Cortinarius malachus*, *Galerina sphagnum*, *Leptonia lampropus*, *Mycena Seynii*, *vulgaris*, *adonis*, *Omphalia candida*, *Belliae*, *sphagnicola*, *Cystoderma cinnabarina*, *Tricholoma Russula*, *focale*,

Ir A. C. S. Schweers bouwt zijn hoogventjie op.

lascivum, *atrosquamosum*, *Rhodopaxillus paneolus (nimbatus)*, *Clitocybe inornata*, *Alexandri*, *gallinacea* (de laatste twee naar ik meen uit België), *Panus conchatus* (van 2 plaatsen), *Lactarius lilacinus*, *pallidus*, *Russula Queletii*, *parazurea*, *Hygrophorus (Hygrocybe) Reai var. insipidus* (zie Lange), *Hygrophorus (Camarophyllus) russo-coriaceus*, *Limacium agathosmum*, *Boletus (Boletinus) cavipes*, *Polyporus (Inonotus) hispidus*, *Polyporus (Boletopsis) leucomelas* (uit België afkomstig?), *Trametes suaveolens*, *serialis*, *cinnabarina*, *Fomes odoratus*, *Ochroporus (Fomes) robustus forma Hippophaei*, *pomaceus*, *Hydnum (Dryodon) coralloïdes*, *Hydnum (Pleurodon) auriscalpium*, *Typhula juncea*, *Cantharellus carbonarius*, *Craterelkis cornucopioides*, *Tremellodon gelatinosum*, *Auricularia mesenterica*, *Auricularia (Hirneola) auricula-Judae*, *Lycoperdon maximum (Reuzenbovist)*, *polymorphum*, *Geaster (Geastrum)*

minimum, quadrifidum, triplex, rufescens, Tulostoma granulosum, Nidularia confluens.

Er was ook een dertigtal gedetermineerde Ascomyceten, mogelijk waren daar ook wel zeer opmerkelijke bij; ondergetekende acht zich weinig bevoegd daaruit een goede keus te doen.

Wanneer ik tenslotte dit verslag besluit met enkele opmerkingen van meer algemene aard is het doel hiervan niet de vinger te leggen op minder sterke plekken in de organisatie dezer tentoonstelling met een zo bevredigend resultaat, maar om enkele zijden te belichten, die misschien voor latere tentoonstellingen van belang kunnen zijn.

In de eerste plaats is er dan de financiële kwestie. Hoewel dit eigenlijk een zaak van meer interne aard is, is het wel goed, dat iedereen weet, hoe hoog de kosten tegenwoordig zijn aan een dergelijke onderneming verbonden. Want de belangstelling is toch zeker groot genoeg geweest. Het bezoek was dermate groot, dat op sommige tijdstippen de bezoekers elkaar ernstig in de weg liepen. Wanneer we nu merken, dat, naar ik gehoord heb, het batig saldo niet groot is, terwijl we door welwillende medewerking van de directeur van Artis, gratis gehuisvest waren, terwijl men ons op ander gebied talloze malen tegemoet kwam en met name de voorzitter der tentoonstellings-commissie een speciaal talent ontwikkelde om allerlei „gedaan te krijgen”, ligt de conclusie voor de hand, dat men zich in deze naoorlogse tijd terdege zal moeten beraden, wanneer men een tentoonstelling gaat organiseren. In ieder geval is er alle reden voor om zich over het batig saldo te verheugen.

De determinatiecommissie had waarschijnlijk wat efficiënter kunnen werken. Er is veel materiaal niet door haar handen gegaan. Dit was onder deze omstandigheden eerder toe te juichen dan te betreuren: indien niet velen, die met materiaal kwamen aandragen, dit zelf op de daarvoor (al of niet) bestemde plaatsen hadden ingevoegd, was de opstelling niet gereed gekomen. Toch is voor een meer gecentraliseerde werkwijze wel wat te zeggen, de overzichtelijkheid en controle van het gedetermineerde materiaal kunnen er bij winnen en ook kan dan de herkomst van het meer zeldzame materiaal beter bekend worden. Nu wist men meestal niet, waar de interessante soorten vandaan kwamen, wat tevens het door Prof. Uffellie gedroogde materiaal aan waarde doet inboeten. Willen alsnog vinders van bijzondere soorten (b.v. van de soorten van het bovengaande lijstje) aan Prof. Uffellie, Catharijnesingel 60, Utrecht opgeven, waar zij deze vonden, dan zal dit welkom zijn. Voor diepgaande determinaties heeft men tijdens een tentoonstelling niet al te veel tijd. Door welwillende medewerking van Prof. Dr J. Heimans en de heer Müller kon beschikt worden over de belangrijkste werken en de nodige microscopen.

Een punt, waarover hier ook wel iets gezegd mag worden, is de rangschikking van het verse materiaal, dus het hierbij gevolgde systeem. Er is terecht (men zie ook het artikel van de heer Nannenga „Suggesties” in dit nummer) op gewezen, dat de tegenwoordige ordening der geslachten en andere groepen heel wat afwijkt van het sporenkleursysteem van Fries, dat altijd nog vrijwel geheel gevolgd wordt op onze tentoonstellingen. Hiermee gepaard gaat dan een andere benaming voor veel groepen. Velen zullen dit allerminst prettig vinden: nauwelijks is men vertrouwd geraakt met een reeks van die ingewikkelde namen of men ziet zich genoodzaakt dezelfde voorwerpen weer

Een „jongerengroep”

met heel andere klanken - die ons meestal maar weinig zeggen - te associëren. Daarbij wordt er dan - deels ook weer terecht - tegen aangevoerd, dat men dan eerst dit nieuwere systeem en deze namen maar moet opnemen in de populaire paddenstoelenboeken, want nu is het publiek er nog aan gewend de paddenstoelen gerangschikt te zien volgens de indeling, die in de meest gebruikte gids ter inleiding in de mycologie te vinden is. Hoewel men aan de laatste argumenten een zekere praktische waarde niet kan ontzeggen, moet het toch m.i. het streven der vereniging zijn, althans in grote trekken, wetenschappelijk bij te blijven, wil men niet in de toekomst voor het feit geplaatst worden, op een gegeven ogenblik te bemerken, dat men geheel opnieuw zal moeten beginnen. Een geleidelijke invoering van veranderingen, die tevens verbeteringen zijn, zal de overzichtelijkheid van de paddenstoelenwereld slechts ten goede komen en wanneer op onze excursies en tentoonstellingen nieuwe namen ge-

bruikt worden, eerst door enkele meer-ingewijden, zullen deze langzamerhand gemeengoed worden, evenzeer als dit tot nu steeds het geval is geweest. Daarbij hoeft men zich niet al te bevreesd te maken; het overgrote deel der namen is hetzelfde gebleven, al is de rangschikking ook nogal wat veranderd. Er is gevraagd om een artikel in Fungus, waarin de belangrijkste nieuwe gezichtspunten besproken worden; dit onderwerp heeft de aandacht van de redacteur, al zijn er wel enkele moeilijkheden om een artikel, dat voor dit doel de juiste maat geeft, samengesteld te krijgen. Wie zich echter op de hoogte wil stellen, doet goed zich aan te schaffen: „Les Champignons de France, par A. Maublanc”, de zgn. „kleine Maublanc”, 3e ed. 2dln, dat tot 1938 bijgehouden is, en vrijwel het gehele systeem, zoals men dit in het toonaangevende Frankrijk volgt, bevat. (Tevens bevat dit werkje 224 zeer behoorlijke platen van merendeels hier ook voorkomende zwammen, met korte en duidelijke beschrijvingen, zodat men er ook voor determinatie heel wat aan kan hebben - prijs f 12 - f 15). En tenslotte nog weer eens het drukke bezoek. Het blijkt wel, dat de - overigens uit de aard der zaak aan de oppervlakte blijvende - belangstelling in ons land voor de paddenstoelen nog steeds groeiende is. Ook tijdschriftartikelen, niet of wel in verband staande met onze tentoonstelling enz., wijzen daar op. Deze belangstelling in goede banen leiden, niet alleen in culinaire opzichten, maar vooral ook wat betreft de waardering voor de aesthetische zijde dezer natuurvoorwerpen (bij voorkeur niet te veel in mandjes), blijft een belangrijk doel onzer vereniging. Het komt mij voor, dat deze tentoonstelling voor het leven onzer vereniging hoopvolle perspectieven heeft laten zien.

A. F. M. REINDERS

SUGGESTIES

De Amsterdamse jubileumtentoonstelling is ongetwijfeld een succes geweest en de organisatoren verdienen ons aller hulde en dankbaarheid voor het vele werk, dat door hen is verzet. Dit neemt niet weg, dat alles voor verbetering vatbaar is, en het volgende is dan ook niet bedoeld als critiek op de geleverde prestatie, maar als suggestie ter overpeinzing om het een volgende keer nog beter te doen.

In de eerste plaats was m.i. het aantal witte naamkaartjes te groot, dat der rode wellicht ook. Ik wil niet aanbevelen om alles wat niet giftig is eetbaar te noemen en kan desnoods het standpunt accepteren dat *Amanita mappa* tegen beter weten in giftig moet blijven, omdat *A. phalloides* ook een Amaniet is. Dit neemt niet weg, dat een soort als het Fluweelpootje, dat ook in v. d. Lek's Paddenstoelenboek als eetbaar vermeld is, en dat door zijn merkwaardige tijd van voorkomen ook voor mycophagen speciaal de aandacht verdient, zeker een geel kaartje moet hebben. Het zou aanbeveling verdienen om alle kaartjes eens rustig door te nemen in een tijd zonder tentoonstellingsdrukte om dan na te gaan wat giftig, neutraal en eetbaar is.

Daarnaast lijkt een speciale stand van goed eetbare soorten - *jonge en oude typische exemplaren in prima conditie en onder glas* - mij een absolute noodzakelijkheid. Hetzelfde voor de giftige. Een zekere volledigheid zou hier nagestreefd kunnen worden door de niet aanwezige soorten door goede gekleurde

afbeeldingen te doen vertegenwoordigen. Dergelijke stands zouden zeer veel belangstelling trekken en daarvoor op topuren ook de hoofdschotel - het systeem - enigszins ontlasten.

Een tweede punt vormen de zeldzaamheden. Een zeer groot deel van het publiek interesseert zich hier niet voor, maar zal ze toch met dezelfde nonchalance even beetpakken, knuffelen en weer wegsnijten als het dat met vliegenzwammen en fopzwammen doet. Voor de betrekkelijk weinigen, die ook juist van deze soorten kennis zouden willen nemen, lijkt me wederom een aparte stand - eveneens onder glas - een goede oplossing. Het algemene overzicht zal hier niet onder lijden en de meeste bezoekers zullen zelfs niet merken, dat daar enkele soorten ontbreken. Gevallen als die van kinderen, die met de vinger gaatjes prikken in de reuzenbovist en met stokken op Scleroderma slaan, zullen wel nooit helemaal kunnen worden voorkomen, maar we dienen de merkwaardigheden toch zoveel mogelijk te sparen voor hen die er belangstelling voor hebben.

Als punt van ondergeschikt belang zou ik nog willen opmerken dat de Spaarkas-Stand nooit weer op een tentoonstelling de aandacht van de op schone en interessante dingen ingestelde bezoekers mag af leiden. De Stand van de wetenschappelijke Champignoncultuur, hoe interessant ook, had de helft kleiner kunnen zijn.

Tenslotte is er het systeem, volgens hetwelk de uitgestalde paddestoelen zijn gegroepeerd. Zomin als in een moderne flora de planten volgens Linnaeus in monandria, digynia e.a. in plaats van in families worden gegroepeerd, zomin past het onze vereniging bij haar voorlichtingswerk niet met haar tijd mee te gaan. Vele bezoekers zullen niet eens merken, dat de soorten volgens een bepaald systeem zijn gerangschikt. Anderen zullen merken dat de groepering een andere is dan die, waarmee zijzelf vertrouwd zijn. Voor dezen kan dit niet anders dan winst zijn, want zij zullen spoedig merken dat een groepering van plaatszwammen volgens bouwplan prettiger werkt dan een systeem, dat de sporenkleur als uitgangspunt neemt. Echter gelden deze opmerkingen niet alleen voor de plaatszwammen, maar ook voor de andere groepen. Of we tot het uiterste moeten gaan is een tweede vraag, maar Mycoacia, Sarcodon, Phellodon en Tremellodon behoren toch niet in een groep te liggen.

Enkele opmerkingen over de classificatie der paddestoelen hoop ik een volgende keer nog te maken, tenzij een ander meer ter zake kundige mij voor is (dit zou mij niet onaangenaam zijn!) Mogelijk voelen ook anderen zich geroepen mijn suggesties aan te vullen of te becritiseren.

NANNENGA

HET CONGRES VAN DE FRANSE MYCOLOGEN

De Société Mycologique de France had dit jaar Parijs uitgekozen als centrum, van waaruit de mycologische excursies werden gemaakt. Van 25 September tot 3 October kwamen hier een aantal Franse, Belgische, Zwitserse, Engelse en Nederlandse mycologen samen om kennis op te doen en ervaring uit te wisselen. Voor mijn vrouw en mij was het hoofdzakelijk om kennis op te doen en daar was rijkelijk gelegenheid voor. Niet alleen op het gebied van padden-

stoelen. Doordat we onderdak hadden gekregen bij particulieren in Courbevoie, een industrievoorstad aan de westkant van Parijs, waren we in de gelegenheid de toestand in Frankrijk ook eens te leren zien van een andere kant dan we meestal in onze kranten krijgen voorgespiegeld. Als we bedenken dat het leven in Frankrijk, met de franc gerekend tegen een koers van 1 cent (het was toen nog $1\frac{1}{4}$ ct) iets duurder was dan in Nederland, kunnen we begrijpen dat de mensen in wanhoop raken met een loon van 12000 francs (f 120.—) per maand.

Van ons zolderkamertje, 108 treden hoog met een prachtig uitzicht over Parijs, vertrokken we 's morgens om ongeveer half zeven, om tijdig op de Place St Michel te zijn, waar de deelnemers verzamelden voor de excursies naar het Fôret de Rambouillet, Halatte en Compiègne of Fontainebleau. Prachtig zijn deze uitgestrekte bossen met veel beuken, waaruit het oude hout zelden of nooit schijnt te worden weggehaald. En ondanks de droogte was de paddestoelenrijkdom nog voldoende om een beginnend mycoloog duizelig te kunnen maken.

Als ik mijn aantekeningen nu doorkijk, merk ik dat een aantal soorten me niet meer zo duidelijk voor ogen staat als ik gehoopt had, toen ik de aantekeningen maakte. Maar een aantal soorten heb ik toch wel voldoende geleerd om de hoop te hebben ze te herkennen, als ik ze hier zou tegenkomen. Daar hoort o.a. bij de echte *Boletus scaber* van de fransen, met zijn fjnhobbelige hoed en donkerwordend vlees. Ook onze berkenboleet, *Bol. leucophaeus* en *Bol. aurantiacus* kwamen voor. Als ik schrijf de echte *Bol. scaber* van de fransen, is dit helaas niet meer ondubbelzinnig. Want men schijnt van plan te zijn om *scaber* te gaan nemen in de zin van de Duitsers, dus zou onze berkenboleet weer *scaber* worden, terwijl de zwart wordende *scaber* van de fransen dan *carpini* zou worden. Dit is wel een toepasselijke naam daar de soort hoofdzakelijk onder haagbeuk schijnt te groeien, maar Imler deelde mee, dat de Belgen in ieder geval niet meedoen met nog eens te gaan veranderen.

We hebben hier in Eindhoven wel eens getwijfeld of een bepaalde *Lycoperdon*-soort *gemmatum* of *echinatum* was. Nu we de echte *echinatum* hebben ontmoet met zijn langere en slankere, donkere stekels, blijkt dit altijd ten onrechte te zijn geweest. Ook een andere soort, die ons de laatste tijd wel eens moeilijkheden gaf, nl. *Clitocybe clavipes*, hebben we nu thuis kunnen brengen. We hebben die verscheidene malen gevonden met een uitgesproken blauwzuur-lucht (als *Marasmius oreades*), terwijl RICKEN uitdrukkelijk zegt, dat *clavipes* reukloos is. In Frankrijk vonden we haar weer, ook naar blauwzuur ruikend, en deze werd door de Fransen met stelligheid als *clavipes* herkend, ondanks de geur.

Zeer algemeen in de beukenbossen was *Mucidula* (*Collybia*) *radicata* met zijn vaak gerimpelde hoed en lange penwortel. Een soort, die er van boven gezien wel wat op lijkt en die tegenwoordig in hetzelfde geslacht wordt geplaatst is *Muc. longipes*, met een zeer lange en vaak gekromde, viltige steel. En natuurlijk kwam ook *Muc. mucida* voor. We leerden hier ook een kenmerk om de zo veranderlijke *Russula cyanoxantha* te herkennen als men geen ferro-sulfaat bij zich heeft. De lamellen van *cyanoxantha* zijn nl. spekachtig, d.w.z. als er over gewreven wordt breken ze niet maar geven mee en voelen vetig aan.

Vele *Cortinarius*-soorten werden gevonden, o.a. de gemakkelijk aan zijn

kous herkenbare torvus. Ook *Omphalia hydrogramma* met zijn geur naar kippenhok. Het is opvallend hoe het gebruik van nieuwe namen bij de Fransen en Belgen is ingeburgerd, terwijl wij nog steeds verouderde synoniemen gebruiken. Het is te hopen dat een nieuwe druk van Cool en v.d. Lek hiermee zal breken, zodat we weer eenzelfde taal gaan spreken als de Fransen en Belgen (mycologisch dan wel te verstaan).

Enkele bij ons zeldzame soorten, die in Frankrijk algemeen zijn, moeten we zeker nog noemen, zoals *Craterellus cornucopioides* en de prachtige *Hydnum coralloides*, die daar beide werden verzameld om te eten. De laatste doet, als ze nog vers is en alle steekels evenwijdig hangen, wel denken aan een fontein met enkele sterke omhooggerichte stralen, waarvan kleine druppeltjes naar beneden vallen.

Er dient tenslotte nog iets gezegd te worden omtrent de mycologen. Vele bekende mycologen namen aan de excursies deel, o.a. Maublanc, Romagnesi, Mme Le Gal, Métrod, Locquin, Imler, Tuymans enz. Ongetwijfeld vormde Romagnesi het middelpunt, waar de meeste moeilijke soorten terecht kwamen en het gebeurde maar zelden, dat hij niet omgeven was door een groepje discussiërende mycologen.

Al met al een zeer leerzaam en plezierig congres, dat ons doet verlangen in staat te zijn volgend jaar weer deel te nemen aan het congres, dat dan in Oyonnax in de Jura wordt gehouden, terwijl er plannen zijn om het jaar daarop met de British Mycological Society naar Bretagne te gaan.

W. WESTMIJZE

VERSLAG VAN DE IN 1948 DOOR DISTRICT V (ZUID-HOLLAND) GEHOUDEN EXCURSIE

Ten gevolge van verschillende omstandigheden kon ons district in het afgelopen herfstseizoen slechts één excursie houden. Deze had plaats op 24 October jl. naar het landgoed Voorlinden bij Wassenaar. Er bevinden zich daar veel zware stompen van gekapte bomen, waarop zich talrijke houtzwammen hadden ontwikkeld. Wij noteerden *Armillaria mellea* in alle stadia van ontwikkeling, *Polyporus versicolor*, *P. fumosus*, *P. adustus*, *Lenzites betulina*. Verder *Pholiota squarrosa*, *Ph. aurivella*, *Ph. spectabilis*, *Bulgaria inquinans*, *Phlebia aurantiaca*, de gipswitte *Mycena gypsea*, *Pleurotus applicatus* en de warmbruin getinte *Gloeophyllum sepiarium* met gele rand.

Een merkwaardige vondst was een dood takje, waarvan de schors ten dele was weggevreten door een schimmel, welke door de heer Van Eyndhoven werd herkend als *Vuilleminia comedens*.

Interessant waren ook enige op hout levende *Myxomyceten*. Zeer fraai was het korrelige witte plasmodium van *Brefeldia maxima*, waarvan een deel reeds was gaan fructificeren en een paarsbruine kleur toonde. Een tweede slijmzwam was de bekende *Lycogala epidendrum* met de rood gekleurde bijna kogelronde vruchtlichaampjes (Aethaliën). Een voor ons onbekende Myxomyceet had enkele hoeden van *Polyporus fumosus* als voedingsbodem gekozen en fructificeerde met zwart gekleurde knopjes op witte steeltjes.

De grondpaddenstoelen in het bos waren weinig talrijk en - met uitzondering van een aantal bruinsporige zwammetjes, welke onder elzen aan een slootkant groeiden en die door de heer Maas Geesteranus werden gedetermineerd als *Naucoria conspersa* - vonden wij niets, dat bijzondere vermelding verdient.

In de duinstrook was *Disciseda Bovista* weder aanwezig. Eén exemplaar demonstreerde nog duidelijk de eigenaardige groeiwijze van deze soort, welke zich met het peristoom naar beneden gericht in de grond ontwikkelt en, wanneer de oppervlakte wordt bereikt, omkantelt en op de „schotel” komt te staan. Ons exemplaar had zijn buiteling nog niet volbracht en had het endoperidium nog in de grond verborgen, zodat alleen het exoperidium (de „schotel”) aan de oppervlakte zichtbaar was.

In het zand troffen wij voorts verscheidene exemplaren van een gladde aardappelbovist aan, als *Scleroderma Bovista* gedetermineerd door de heer Maas Geesteranus.

Ook werd hier nog een bijna reeds vergaan exemplaar ontdekt van de speciaal in duinterreinen voorkomende *Phallus iosmus*, waaraan echter de rose zak nog goed te herkennen was.

Tot slot vermelden wij nog een *Ascobolus*-soort op koemest in een weiland.

De Districts-Commissie: Dr H. DE GRAAF,
SUZE DE LINT, J. A. WEVERLING, Secretaris.

's-Gravenhage

EEN WOORD VAN DANK

Langs deze weg bedank ik de leden van de Ned. Myc. Ver. hartelijk voor alle bewijzen van belangstelling, welke ik mocht ontvangen bij gelegenheid van mijn 70e verjaardag, in 't bijzonder voor de enveloppe met prachtinhoud. Het was voor mij een onvergetelijke dag.

SUZE DE LINT

REDACTIONEEL

Indien wij een brief aan de redactie hadden moeten schrijven, zouden wij ditmaal begonnen zijn met: „Indien het niet te veel plaatsruimte vergt, zou ik het verslag van de tentoonstelling”..., enz. Nu althans deze bede aan de redactie ons bespaard bleef, moeten wij ons toch afvragen, of de lezers het wel kunnen billijken, dat dit nummer geheel gewijd werd aan de *faits et gestes van de vereniging*. Maar aan de andere kant stemt het toch wel tot voldoening, dat dit mogelijk is. De volgende keer hopen wij de plaatsruimte weer meer voor de paddenstoelen te bestemmen. Daartoe wordt weer een beroep gedaan op de leden om hun ervaringen mee te delen, inzonderheid die van de herfst van dit jaar.

RED.

INHOUD

	blz.
Rede van de voorzitter, ter gelegenheid van de opening der tentoonstelling.....	59
Verslag van de jubileumtentoonstelling der Ned. Myc. Ver., ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan door Dr A. F. M. Reijnders	63
Suggesties door E. T. Nannenga	72
Het Congres van de Franse mycologen door W. Westmijze	73
Verslag van de in 1948 door district V (Zuid-Holland) gehouden excursie door de districtscommissie	75
Een woord van dank van Suze de Lint.....	76
Redactioneel.....	76